

ГРАД ПИРОТ

**ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ
ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2024. годину**



САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет града?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни градска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2024. годину
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2024. годину
 - Расходи буџета по програмима
 - Најважнији капитални пројекти

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету града Пирота за 2024. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета града, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Пирота у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

мр Владан Васић
Градоначелник

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа
- Правобранилаштво града

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (дом здравља, апотекарска установа)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад, Црвени крст)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Народно позориште
- Народна библиотека
- Музеј Понишавља
- Галерија «Чедомир Крстић»
- Дом културе
- Историјски архив
- Предшколска установа
- Туристичка организација Пирот
- Месне заједнице
- Спортски центар Пирот

Како настаје буџет града?

БУЏЕТ града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску односно календарску годину.

Овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник и локална управа спроводе политику развоја Града, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет Града и опредељена средства по свим активностима.

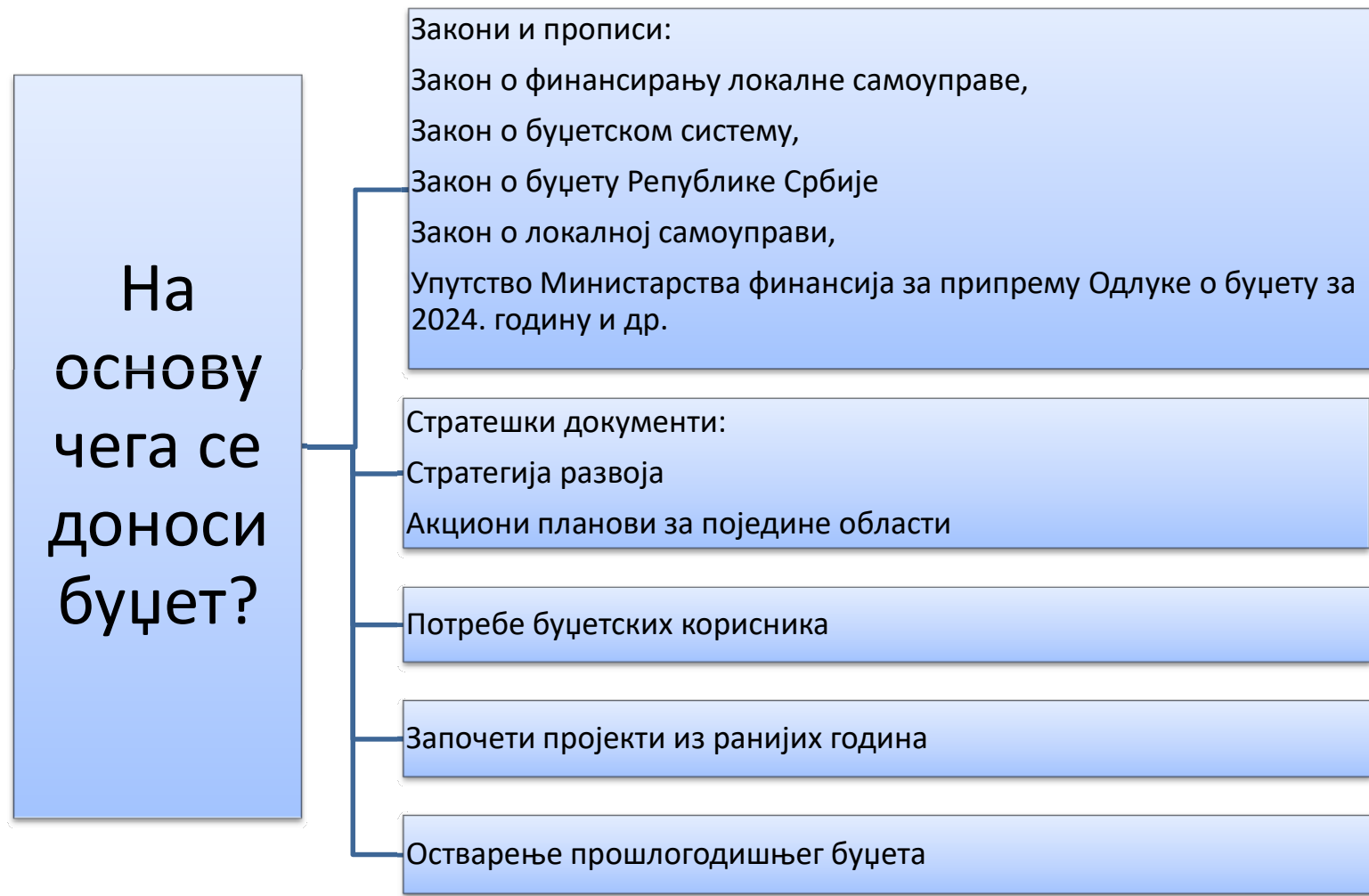
Приликом дефинисања овог, за град Пирот, најважнијег документа руководило се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Постоје велике разлике између жеља грађана и могућности буџета, тако да се при креирању буџета води рачуна о утврђивању приоритета и потреба грађана.

Ко учествује у буџетском процесу?



На основу чега се доноси буџет?



Како се пуни градска каса?

- Укупни јавни приходи и примања града Пирота за 2024. годину износе



2.282.517.000 динара

- Одлуком о буџету града Пирота за 2024. годину планирана су средства из буџета града у износу од 2.263.877.000 динара и средства из осталих извора 18.640.000 динара.



Шта су приходи и примања буџета?



Структура планираних прихода и примања за 2024. годину



Структура планираних прихода и примања за 2024. годину



На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2024. години из буџета износе:

2.282.517.000 динара

- ✓ **РАСХОДИ** представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које град/општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада Града.

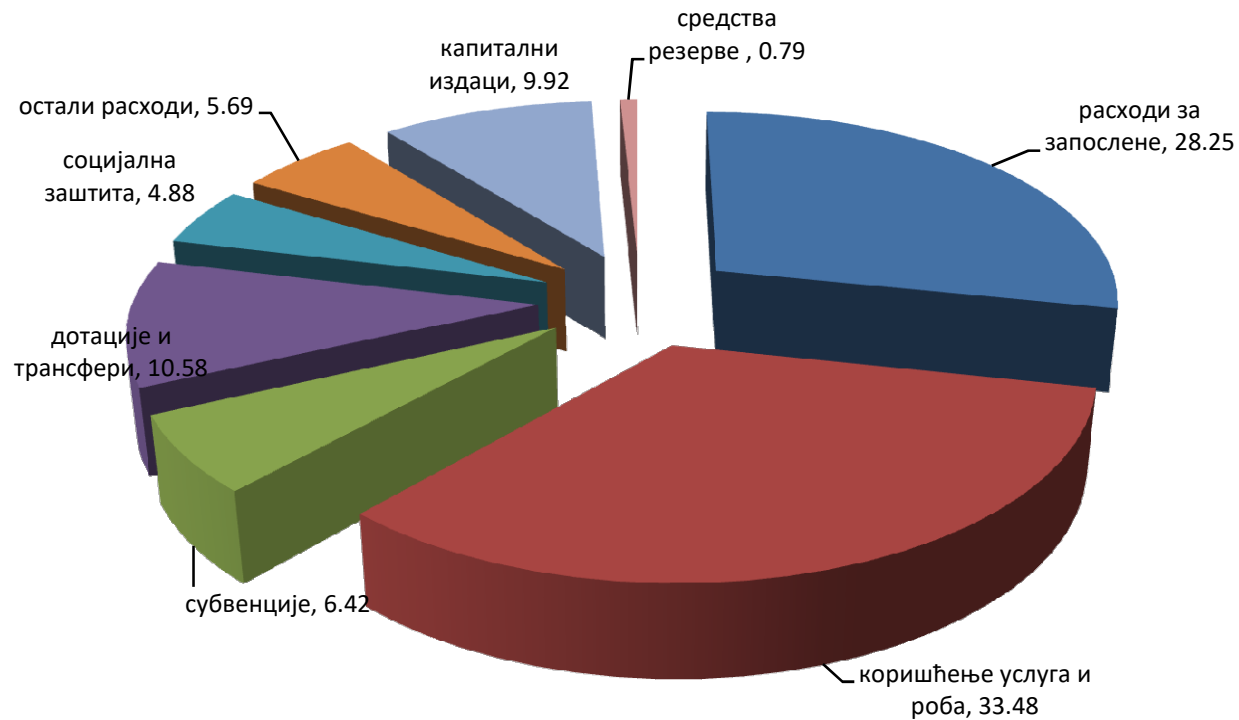
Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина, земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2024. годину



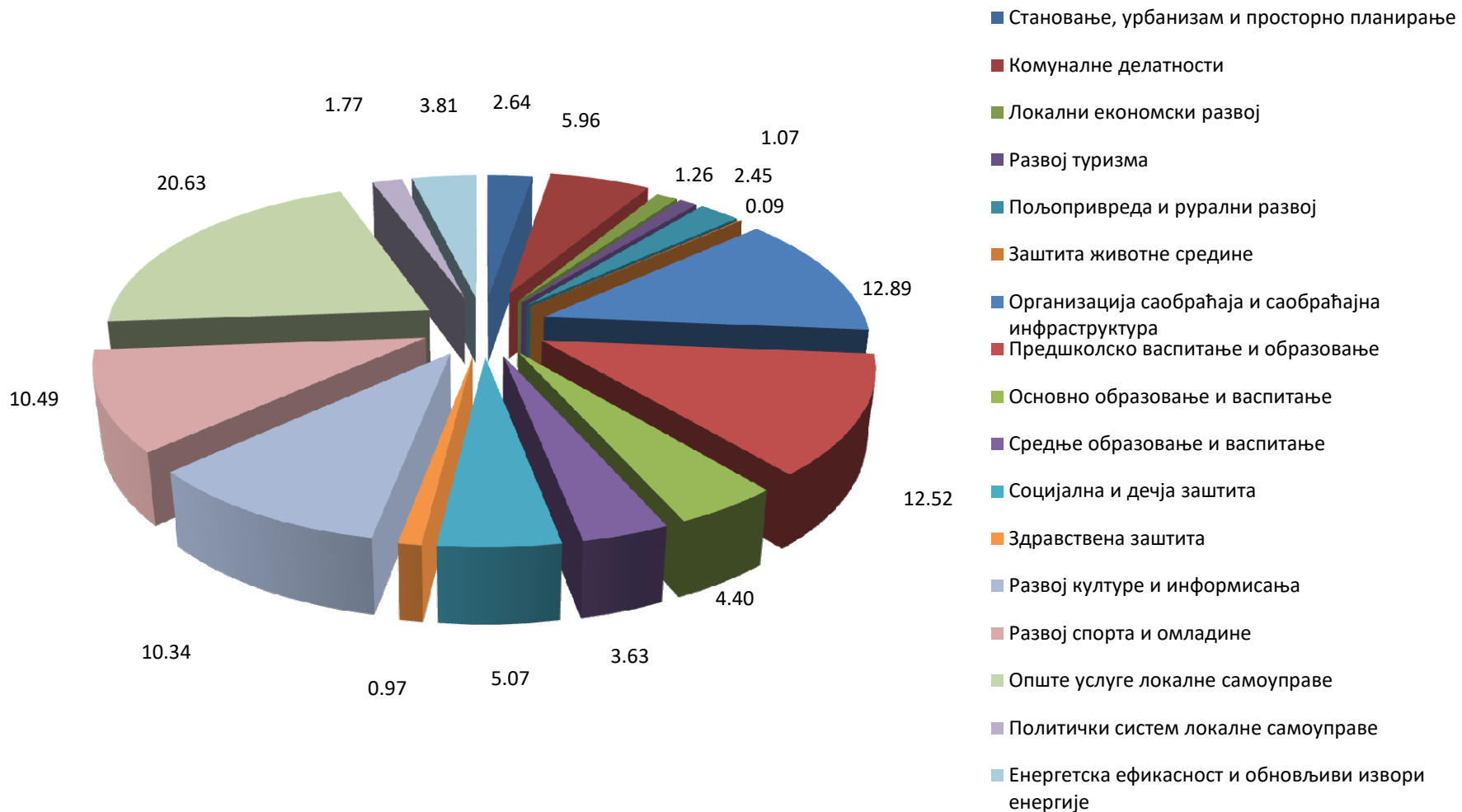
Структура планираних расхода и издатака буџета за 2024. годину



Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2024. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	60.150.000	2,64
Програм 2. Комуналне делатности	136.000.000	5,96
Програм 3. Локални економски развој	28.794.000	1,26
Програм 4. Развој туризма	24.508.000	1,07
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	56.000.000	2,45
Програм 6. Заштита животне средине	2.100.000	0,09
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	294.307.000	12,89
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	285.680.000	12,52
Програм 9. Основно образовање и васпитање	100.529.000	4,40
Програм 10. Средње образовање и васпитање	82.886.000	3,63
Програм 11. Социјална и дечија заштита	115.668.000	5,07
Програм 12. Здравствена заштита	22.100.000	0,97
Програм 13. Развој културе и информисања	235.989.000	10,34
Програм 14. Развој спорта и омладине	239.550.000	10,50
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	470.873.500	20,63
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	40.382.500	1,77
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	87.000.000	3,81
Укупни расходи по програмима	2.282.517.000	100

Структура расхода по буџетским програмима



Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима) 2024.
Инвестиционо одржавање улица и путева	141.307.000
Редовно одржавање путне инфраструктуре	85.000.000
Пројектна документација и надзор над инвестиционим радовима	1.000.000
Одржавање некатегорисаних путева	8.000.000
Одржавање пружних прелаза	9.500.000
Капиталне субвенције по програму ЈКП “Градска топлана”	15.000.000
Планска и пројектно техничка документација (Јавно предузеће за планирање и уређивање грађевинског земљишта)	49.000.000

Хвала Вам за издвојено време за сагледавање ове презентације буџета за 2024. годину.

Уколико сте заинтересовани да се упознате у целини са Одлуком о буџету града Пирота за 2024. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице Градске управе: www.pirot.rs